

**Examenul de bacalaureat național 2019**

**Proba E - b)**

**Limba și literatura maghiară maternă**

**Varianța 1**

**Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică**

**Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

**SUBIECTUL I**

**(30 de puncte)**

**Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!**

*Vörösmarty Mihály: Éj és csillag*

*Éj vagyok, te csillag,  
Fényes és hideg,  
Én setét a bűtől  
S vágy miatt beteg.*

*Mit nem esküdött szó,  
Nem súgott ajak,  
Amit bánat és éj  
Gondolhattanak.*

*Általad homályom  
Fájva összereng,  
Míg fölötte arcod  
Istensége leng.*

*Fel kívánom vinni  
Gyászos arcomat,  
Hogy világosabb légy  
Árnyékom miatt.*

*Szép sugáraidtól  
El nem alhatom,  
Mégis éber kínnal  
Hozzád álmodom;*

*S mint inkább leendek  
Bűtől fekete,  
Annyival dicsőbben  
Kezdd ragyogni te.*

*Fel kívánom vinni  
Amit rejt a hit,  
A föld gyermekének  
Édes titkait,*

*El kívánok veszni  
Fényben általad:  
Érezzem csak egyszer,  
Egyszer lángodat.*

(1841)

*Forrás: Vörösmarty Mihály összes költeményei. Osiris Kiadó, 2006.*

a. Milyen vers- és beszédhelyzetben jeleníti meg a szerelmi érzést a költő?

Fejtse ki válaszát!

5 pont

b. Milyen stílusú költői képek formálják meg a lírai szerepeket, a köztük levő viszonyt?

5 pont

c. Milyen ellentétek szervezik a vers világát?

5 pont

d. Milyen műfaji sajátosságokat fedez fel a költeményben?

Indokolja válaszát a szöveg alapján!?

5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

**Megjegyzés:** A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

**SUBIECTUL al II-lea**

**(30 de puncte)**

**Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!**

„Öt nyelvet beszél tökéletesen” – hallom, s mosolyogva veszem tudomásul.

Magamban pedig ezt gondolom:

– Na, szép kis ember lehet. Aki igaz értelmi és érzelmi életet él, az csak egyetlenegy nyelvet bírhat többé-kevésbé tökéletesen, az anyanyelvét, melynek hajszálgökörei visszanyúlnak a gyermekszobába, minden rejtett célzásukkal, kedélyes, furcsa, titkos árnyalatukkal együtt. Az, hogy az illető ezenkívül más nyelven is ki tudja magát fejezni, folyamatosan, esetleg közvetlenül is, jobban vagy rosszabbul, csak úgy magyarázható, hogy tudásának mértékéhez képest minden esetben leszállítja szellemi igényét, s eszerint csökkenti mondanivalóját is. Nem mondja például valamire, hogy takaros, szemrevaló vagy aranyos, csak azt, hogy szép, s nem mondja valamire azt sem, hogy korcs, hóbörödött vagy muris, csak azt, hogy különös. Képzelsenek el oly lelket, akinek ez a lefelé licitáló általánosítás, ez az öncsonkító kucorgás nem gyötrelem, hanem kéj. De ha tényleg tudásnak nevezzük az alkalmazkodásnak ezt az állandó megalkuvását, akkor bizvást kijelenthetem, hogy én nemcsak öt nyelvet beszélek tökéletesen, hanem a világ összes nyelveit. Mindössze azt kell hozzáfűznöm önérzetes állításomhoz, hogyha – teszem – perzsául vagy norvégul társalgok, akkor szerényen vagy bölcsen beérem a bölintással és a fejrázással, mert – magam sem tudom, miért – egyszerre úgy érzem, hogy értelmi és érzelmi igényeim a nulláig rokkantak le, s mondanivalóm ezeken a nyelveken egyenlő a semmivel.

(Kosztolányi Dezső: Öt nyelvet beszél...)

- a. Mi a különbség a szöveg szerint az anyanyelven és más nyelven való megszólalás között? Írjon ki három - három példát! 6 pont
  - b. Keresse ki a szövegből azt az öt szót, kifejezést, melyek az idegen nyelven való megszólalót negatívan minősítik! 5 pont
  - c. Milyen tartalmi-logikai viszonyra utalnak a de, hanem kötőszók? Nevezze meg, s példázza a szövegből! 4 pont
  - d. Érveljen 10–15 mondatban a következő kérdés igazságtartalma mellett/ellen: *Ahány nyelv, annyi ember?* 10 pont
- Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás. 5 pont

**Megjegyzés:** A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

**SUBIECTUL al III-lea**

**(30 de puncte)**

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Az elvei, értékei mellett kitartó ember az epikus művekben** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű **(pl. Margit-legenda, Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem, Arany János: Szondi két apródja vagy más olvasott mű)** alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a. a választott epikus mű műfaji sajátosságai 5 pont
- b. az elvek, értékek melletti kitartás megjelenítése 5 pont
- c. a jellemábrázolás eljárásai 5 pont
- d. ellentétek a választott műben 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

**Megjegyzés:** A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.